

L'RSE no és fer més coses sinó fer les coses de manera diferent

[Josep Maria Canyelles](#)

Perilla la Responsabilitat Social de les Empreses en un moment econòmic com l'actual? Com pot afectar el seu nivell d'implicació en la comunitat?

1. **La situació econòmica no és bona, però no vulguem introduir un excés de pessimisme.** Comenten alguns economistes com Ramon Tremosa que la desacceleració econòmica no s'està notant amb tanta força a l'economia catalana com en l'economia espanyola, com a conseqüència d'haver fet prou bé les coses a casa nostra i d'un estat d'ànim d'algunes empreses espanyoles d'una eufòria sense fonaments perquè ha vingut en part motivada per un bon cicle econòmic i amb el suport també de circumstàncies extraeconòmiques com la continuïtat dels ajuts europeus. Però no per un augment de la productivitat. També Jordi Pujol comenta en el darrer [article](#) que “el diner fàcil i abundant que Espanya rebia d'Europa va propiciar un model de creixement no basat en la competitivitat, i això ara ho paguem”. En tot cas, hi ha sectors que s'han trobat sobtadament afectats com la construcció i progressivament tots els més directament vinculats al consum. Però **la majoria d'empreses són molt sòlides.**
2. **La RSE no equival a un seguit de bones pràctiques sinó a un estil de direcció** (que òbviament es concreten finalment en unes bones pràctiques). Si entenem la RSE com les accions probablement no acabarem d'entendre el sentit profund que pren en l'empresa i en les organitzacions d'avui. Concebre la RSE com una manera de fer les coses vol dir que aquest enfocament de gestió no es veurà afectat per la desacceleració, encara que certament alguna pràctica concreta sí que pugui disminuir en la seva intensitat. **Els recursos per a accions socials es poden veure afectats**, o es poden ajornar algunes inversions ambientals, etc.
3. **A la recerca de l'excel·lència social.** L'empresa ha de valorar que la RSE no és fer més coses sinó fer les coses de manera diferent. I això no té perquè implicar de manera implícita més costos. **La RSE no deixa de ser la recerca d'una certa excel·lència. I com la qualitat, pot generar més costos d'entrada però disminuir la despesa posteriorment** com a conseqüència de la reducció dels costos de no-qualitat.
4. **Les ONL han d'accelerar la gestió del canvi.** Les parts interessades, i molt especialment les organitzacions no lucratives, poden veure perillar la seva relació amb entorns empresarials. Fa temps que expressem la necessitat que el sector no lucratiu deixi de pensar en termes de què pot treure de les empreses i pensi sobre què pot oferir. No és una qüestió merament de modificar les relacions públiques, el discurs o l'estil negociador. Es tracta de canviar la mateixa cultura organitzativa per tal de facilitar un salt en els

models de desenvolupament i la gestió del canvi. Ara urgeix fer-ho i les ONL que hagin construït relacions sòlides basades en una capacitat de crear valor mutu veuran recompensat el seu esforç mentre que aquelles que solament s'hagin conformat en una certa línia de finançament poden ser afectades per retallades pressupostàries. Podem pensar en termes de com ajudar una empresa (socialment responsable) a millorar els seus processos, disminuir impactes, i tenir més èxit en el mercat?

5. **Les empreses han d'aprofitar per a fer un replantejament estratègic de l'empresa en el mercat i com a organització.** La RSE ens pot ajudar a captar noves sensibilitats en els diferents públics i a desenvolupar maneres intel·ligents de gestionar el canvi. Ho dèiem en un [article](#) recent: *Si en temps de vaques grasses la RSE ens ajudava a fugir del cofoisme tot cercant nous models d'excel·lència, ara en temps de vaques flaques ens pot ajudar a superar el determinisme i el conformisme, i lluitar per un model d'empresa proactiu amb les converses del mercat i la societat i amb capacitat renovada de satisfer les seves noves demandes i sensibilitats.*

Finalment, també serà interessant observar quines empreses tenen la vocació de mantenir la seva RSE no solament en termes interns sinó que entendran que si la desacceleració provoca situacions de precarietat social **s'obre una oportunitat per desenvolupar accions que generin un impacte social positiu d'alta rellevància.** I aquestes accions les poden fer de la mà d'aquelles ONL que tinguin la cultura interna adequada per dialogar amb les empreses i la capacitat de generar innovació social.